

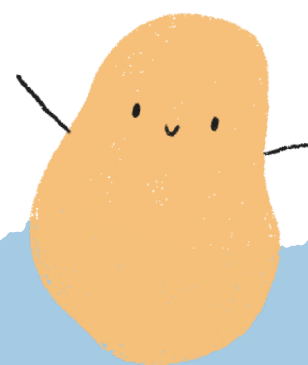

หน่วยการเรียนรู้ที่ 6

การจัดสรรกำไร โดยตั้งสำรองตามกฎหมายและสำรองอื่น

แนวคิด

เมื่อบริษัทดำเนินงานมาแล้วมีผลกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิก็ตาม จะโอนเข้าบัญชีกำไรสะสมแล้วกำไรสะสมจะถูกจัดสรร เพื่อจ่ายเป็นเงินปันผลหรือนำไปตั้งสำรองตามกฎหมายและสำรองอื่นๆ การจ่ายเงินปันผล จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิพิเศษหรือหุ้นสามัญในเรื่องเงินปันผลซึ่งจำแนกได้ 4 ชนิด มีวิธีคำนวณเงินปันผลต่างกัน การแสดงในสมุดแยกประเภททั่วไป ส่วนงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงในรูปของรายงาน จะแสดงถึงการเพิ่มกำไรสะสมด้วยกำไรสุทธิประจำปี และลดยอดกำไรสะสมด้วยการจ่ายเงินปันผลและจัดสรรสำรองต่างๆ

สาระการเรียนรู้

1. การจัดสรรกำไรสะสม
2. การตั้งสำรองต่างๆ
3. การจ่ายเงินปันผล
4. การแสดงบัญชีกำไรสะสม
5. การจัดทำบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. อธิบายและจัดสรรกำไรสะสมได้
2. อธิบายและตั้งสำรองต่างๆ ได้
3. อธิบายและจ่ายเงินปันผลได้
4. อธิบายและแสดงบัญชีกำไรสะสมได้
5. อธิบายและจัดทำบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นได้

3

การจัดสรรกำไรสะสม

การจัดสรรกำไรสะสม คือ การแบ่งกำไรสะสมให้แก่ผู้ถือหุ้นในรูปของเงินปันผล และตั้งสำรองตามที่กฎหมายกำหนด ถ้ามีเหลือก็จะตั้งเป็นสำรองต่างๆ กำไรสะสมที่เหลือก็จะสะสมไว้ปีต่อไป บริษัทจะจัดสรรกำไรสะสมได้ต้องมียอดเครดิตในบัญชีกำไรสะสม แม้ว่าบริษัทจะมีผลขาดทุนจากการดำเนินงานในปีปัจจุบันก็ตาม บริษัทอาจจ่ายเงินปันผลได้ ถ้าบริษัทมีกำไรสะสมยกมาจากรปีก่อนเป็นจำนวนเพียงพอการจัดสรรกำไรสะสมจึงเป็นการกักกำไรสะสมไว้เพื่อ

1. การตั้งสำรองต่างๆ
2. การจ่ายเงินปันผล

การตั้งสำรองต่างๆ

สำรอง (Reserve) คือจำนวนเงินที่กั้นออกจากบัญชีกำไรสะสม เพื่อตั้งเป็นสำรองต่างๆ ซึ่งจำแนกตามวัตถุประสงค์ได้ 3 ประเภท คือ

1. **การตั้งสำรองตามกฎหมาย** ซึ่งกฎหมายกำหนดให้ทุกครั้งที่มีการประกาศจ่ายเงินปันผลต้องจัดสรรสำรองตามกฎหมายอย่างน้อยหนึ่งในสี่ส่วนของกำไรสุทธิ จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสี่ของจำนวนทุนของบริษัท หรือมากกว่านั้นแล้วแต่จะกำหนดไว้ในข้อบังคับของบริษัท (ตั้งสำรองร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีจนกว่าจะครบร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน)
2. **การตั้งสำรองตามข้อผูกพัน** ซึ่งตามมติของคณะกรรมการบริษัทให้จัดสรรกำไรสะสมส่วนหนึ่งไว้เป็นสำรองตามข้อตกลงของเจ้าหนี้ เช่น สำรองเพื่อไถ่ถอนหุ้นกู้ สำรองเพื่อไถ่ถอนหุ้นบุริมสิทธิ
3. **การตั้งสำรองตามนโยบาย** ซึ่งตั้งตามนโยบายของคณะกรรมการบริษัทให้จัดสรรกำไรสะสมส่วนหนึ่งเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน.เช่น. สำรองเพื่อรับผลขาดทุนในภายหน้าสำรองเพื่อการขยายงาน สำรองเพื่อรักษาระดับเงินปันผล

การจ่ายเงินปันผล

เงินปันผล (Dividends) คือ เงินจากผลกำไรที่บริษัทได้มาจากการดำเนินงานซึ่งจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นตามส่วนที่ผู้ถือหุ้นได้ส่งใช้ค่าหุ้นแล้ว โดยการจ่ายเงินปันผลมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1. ต้องมีมติที่ประชุมใหญ่จึงจะประกาศจ่ายเงินปันผล
2. จะจ่ายเงินปันผลได้เมื่อบริษัทมียอดเครดิตในบัญชีกำไรสะสมแม้ว่าปีใดจะเกิดขาดทุนก็ตาม ก็สามารถประกาศจ่ายเงินปันผลได้ ถ้ากำไรสะสมปีก่อนๆ มีจำนวนเงินเพียงพอ
3. การจ่ายเงินปันผลต้องคิดตามส่วนที่ได้ส่งใช้ค่าหุ้นแล้วในหุ้นหนึ่งๆ เว้นแต่จะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่นในเรื่องหุ้นบุริมสิทธิ

การจ่ายเงินปันผล

4. การประกาศจ่ายเงินปันผลทุกครั้ง ต้องจัดสรรกำไรสะสมไว้เป็นทุนสำรองตามกฎหมายร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิจนกว่าจะมีทุนสำรองร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนหรือมากกว่า แล้วแต่จะตกลงเป็นข้อบังคับของบริษัท ในกรณีที่มีส่วนเกินมูลค่าหุ้น กฎหมายให้ถือส่วนเกินมูลค่าหุ้นเป็นส่วนหนึ่งของทุนสำรองตามกฎหมายด้วย
5. การประกาศจ่ายเงินปันผลต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งสองครั้งเป็นอย่างน้อย หรือส่งจดหมายไปยังผู้ถือหุ้นทุกคน
6. คณะกรรมการอาจตกลงให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลเป็นครั้งคราวก็ได้ ถ้ามีกำไรพอสมควรที่จะจ่าย ก่อนกำหนดจ่ายเงินปันผลประจำ
7. เงินปันผลที่ค้างจ่ายจะติดดอกเบี้ยยจากบริษัทไม่ได้

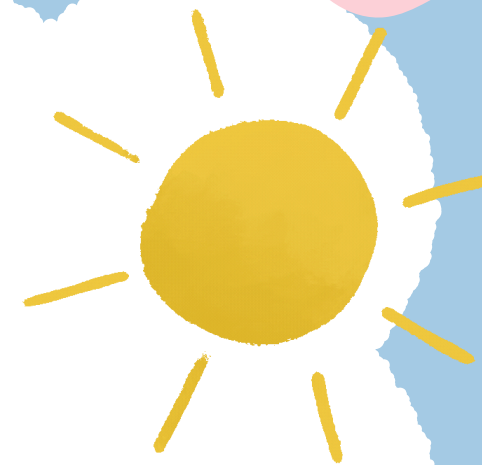
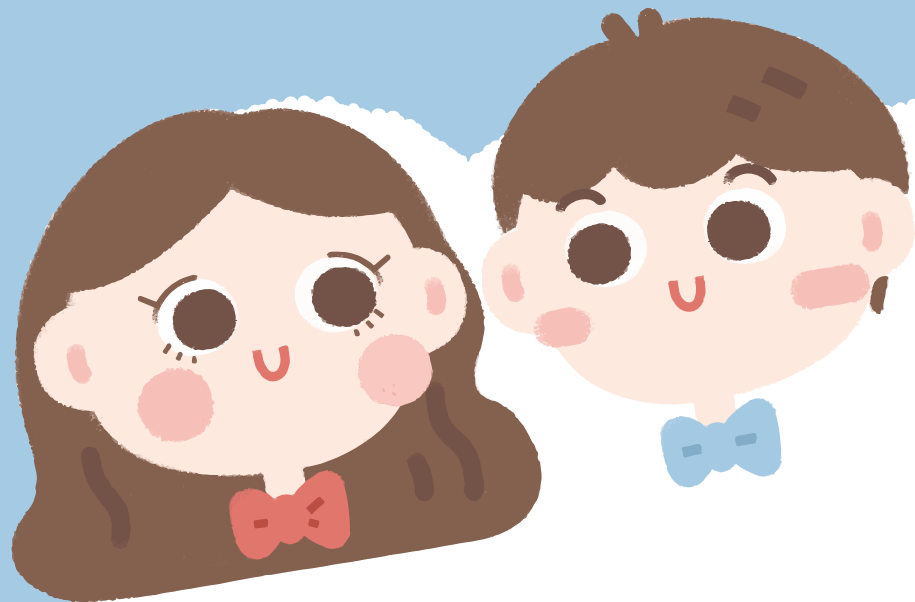

1.1 หุ้นบริมสิทธิประเภทไม่สะสมและไม่ร่วมรับ
เงินปันผลที่ประกาศจ่าย 160,000 บาท

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบริมสิทธิ สำหรับปี 25X3			
	$2,000 \times 100 = 200,000 \times 10\% = 20,000$ บาท	20,000	-	20,000
2	เงินปันผลที่เหลือ $160,000 - 20,000 = 140,000$			
	จะจ่ายให้ผู้ถือหุ้นสามัญ	-	140,000	140,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	20,000	140,000	160,000

1.2 หุ้นบริมสิทธิประเภทสะสมแต่ไม่ร่วมรับ
เงินปันผลที่ประกาศจ่าย 160,000 บาท

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบริมสิทธิสำหรับปีที่ยังไม่ได้จ่าย (เงินปันผลค้างจ่ายปี 25X1 และ 25X2) รวม 2 ปี			
	$200,000 \times 10\% \times 2 = 40,000$ บาท	40,000	-	40,000
2	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบริมสิทธิสำหรับปี 25X3			
	$200,000 \times 10\% = 20,000$ บาท	20,000	-	20,000
3	เงินปันผลที่เหลือ $160,000 - 60,000 = 100,000$ บาท			
	จะจ่ายให้ผู้ถือหุ้นสามัญ	-	100,000	100,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	60,000	100,000	160,000

เงินปันผลที่ประกาศจ่าย 160,000 บาท

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ สำหรับปี 25X3 $200,000 \times 10\% = 20,000$ บาท	20,000	-	20,000
2	จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญในอัตรา 10% เช่นเดียวกับ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ สำหรับปี 25X3 $3,000 \times 200 = 600,000 \times 10\% = 60,000$ บาท		60,000	60,000
3	ตอนร่วมรับ นำเงินปันผลที่เหลือ $160,000 - 80,000 =$ $80,000$ แบ่งจ่ายให้ผู้ถือหุ้นทั้ง 2 ชนิด ตามอัตราส่วนทุน			
	- หุ้นบุริมสิทธิ $80,000 \times \frac{200,000}{800,000} = 20,000$	20,000		20,000
	- หุ้นสามัญ $80,000 \times \frac{600,000}{800,000} = 60,000$		60,000	60,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	40,000	120,000	160,000

1.4 หุ้นบุริมสิทธิประเภทสะสมและร่วมรับ
เงินปันผลประกาศจ่าย 160,000 บาท

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปีที่ยังไม่ได้จ่าย (เงินปันผลค้างจ่ายปี 25X1 และ 25X2) รวม 2 ปี $200,000 \times 10\% \times 2 = 40,000$	40,000	-	40,000
2	จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $200,000 \times 10\% = 20,000$	20,000	-	20,000
3	จ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นสามัญในอัตรา 10% เช่นเดียวกับ ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $3,000 \times 200 = 600,000 \times 10\% = 60,000$	-	60,000	60,000
4	ตอนร่วมรับ นำเงินปันผลที่เหลือ $160,000 - 120,000 =$ $40,000$ บาท แบ่งจ่ายให้ผู้ถือหุ้นทั้ง 2 ชนิด ตามอัตรา ส่วนทุน			
	- หุ้นบุริมสิทธิ $40,000 \times \frac{200,000}{800,000} = 10,000$	10,000	-	10,000
	- หุ้นสามัญ $40,000 \times \frac{600,000}{800,000} = 30,000$	-	30,000	30,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	70,000	90,000	160,000

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วัน เดือน ปี		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X4	1	กำไรสะสม		175,000	-		
ก.พ.		เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นบุริมสิทธิ				60,000	-
		เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นสามัญ				100,000	-
		สำรองตามกฎหมาย (300,000x5%)				15,000	-
		ประกาศจ่ายเงินปันผลพร้อมตั้งสำรองตามกฎหมาย					
มี.ค.	1	เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นบุริมสิทธิ		60,000	-		
		เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นสามัญ		100,000	-		
		เงินสด				160,000	-
		จ่ายเงินปันผลเป็นเงินสด					

1.1 หุ้นบุริมสิทธิประเภทไม่สะสมและไม่ร่วมรับ (ประกาศจ่ายเงินปันผล 60,000 บาท)

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $1,000 \times 100 = 100,000 \times 6\% = 6,000$	6,000	-	6,000
2	จ่ายเงินปันผลที่เหลือให้หุ้นสามัญ $60,000 - 6,000 = 54,000$	-	54,000	54,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	6,000	54,000	60,000

1.2 หุ้นบุริมสิทธิประเภทสะสมแต่ไม่ร่วมรับ

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปีที่ยังไม่ได้จ่าย (เงินปันผลค้างจ่ายปี 25X1 และ 25X2) รวม 2 ปี $100,000 \times 6\% \times 2 = 12,000$	12,000	-	12,000
2	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $100,000 \times 6\% = 6,000$	6,000	-	6,000
3	เงินปันผลที่เหลือ $60,000 - 18,000 = 42,000$ บาท จะจ่ายให้ผู้ถือหุ้นสามัญ	-	42,000	42,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	18,000	42,000	60,000

1.3 หุ้นบุริมสิทธิประเภทไม่สะสมแต่ร่วมรับ

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $100,000 \times 6\% = 6,000$	6,000	-	6,000
2	จ่ายให้หุ้นสามัญในอัตรา 6% เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $5,000 \times 100 = 500,000 \times 6\% = 30,000$	-	30,000	30,000
3	<u>ตอนร่วมรับ</u> นำเงินปันผลที่เหลือ 60,000-36,000 = 24,000 บาท แบ่งจ่ายให้ผู้ถือหุ้นตามอัตราส่วนทุน - หุ้นบุริมสิทธิ $24,000 \times \frac{100,000}{600,000} = 4,000$ - หุ้นสามัญ $24,000 \times \frac{500,000}{600,000} = 20,000$	4,000	-	4,000
		-	20,000	20,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	10,000	50,000	60,000

1.4 หุ้นบุริมสิทธิประเภทสะสมและร่วมรับ

ลำดับที่	รายการจ่าย	หุ้นบุริมสิทธิ	หุ้นสามัญ	รวม
1	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปีที่ยังไม่ได้จ่าย (เงินปันผลค้างจ่ายปี 25X1 และ 25X2) รวม 2 ปี $100,000 \times 6\% \times 2 = 12,000$	12,000	-	12,000
2	จ่ายให้ผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิสำหรับปี 25X3 $100,000 \times 6\% = 6,000$	6,000	-	6,000
3	จ่ายให้หุ้นสามัญในอัตรา 6% เช่นเดียวกับผู้ถือหุ้นบุริมสิทธิ สำหรับปี 25X3 $500,000 \times 6\% = 30,000$	-	30,000	30,000
4	<u>ตอนร่วมรับ</u> นำเงินปันผลที่เหลือ 60,000-48,000 = 12,000 บาท แบ่งจ่ายให้ผู้ถือหุ้นตามอัตราส่วนทุน - หุ้นบุริมสิทธิ $12,000 \times \frac{100,000}{600,000} = 2,000$ - หุ้นสามัญ $12,000 \times \frac{500,000}{600,000} = 10,000$	2,000	-	2,000
		-	10,000	10,000
	เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นจะได้รับ	20,000	40,000	60,000

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า 1

วัน เดือน ปี		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
25X3	31	กำไรขาดทุน		120,000	-		
ธ.ค.		กำไรสะสม				120,000	-
		โอนกำไรสุทธิประจำปีเข้าบัญชีกำไรสะสม					
25X4	20	กำไรสะสม		66,000	-		
ม.ค.		เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นบุริมสิทธิ				10,000	-
		เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นสามัญ				50,000	-
		สำรองตามกฎหมาย (120,000x5%)				6,000	-
		ประกาศจ่ายเงินปันผลและตั้งสำรองตามกฎหมาย					
ก.พ.	10	เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นบุริมสิทธิ		10,000	-		
		เงินปันผลค้างจ่ายหุ้นสามัญ		50,000	-		
		เงินสด				60,000	-
		จ่ายเงินปันผลเป็นเงินสด					

1. ไม่สะสมและไม่รวมรับ

หุ้นบุริมสิทธิมีสิทธิได้รับเงินปันผล 8%

ทุนหุ้นบุริมสิทธิ $4,000 \times 100$

$$= 400,000 \text{ บาท}$$

เงินปันผลหุ้นบุริมสิทธิ $400,000 \times 8\%$

$$= \underline{\underline{32,000}} \text{ บาท}$$

ปี 25X1 ประกาศจ่ายเงินปันผล 30,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล

$$= \underline{\underline{30,000}} \text{ บาท}$$

ดังนั้น หุ้นสามัญจะไม่ได้เงินปันผล

ปี 25X2 ประกาศจ่ายเงินปันผล 50,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8%

$$= \underline{\underline{32,000}} \text{ บาท}$$

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล $50,000 - 32,000$

$$= \underline{\underline{18,000}} \text{ บาท}$$

ปี 25X3 ประกาศจ่ายเงินปันผล 90,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8%

$$= \underline{\underline{32,000}} \text{ บาท}$$

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล $90,000 - 32,000$

$$= 58,000 \text{ บาท}$$

2. สะสมแต่ไม่ร่วมรับ

ปี 25X1 ประกาศจ่ายเงินปันผล 30,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8%

แต่จะได้รับเงินปันผลเท่าที่ประกาศ

จะสะสมไปรับในปี 25X2

ดังนั้น หุ้นสามัญจะไม่ได้เงินปันผล

ปี 25X2 ประกาศจ่ายเงินปันผล 50,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลค้างจ่ายปี 25X1

บวก เงินปันผลที่จะได้รับในปี 25X2 8%

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลรวม

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล 50,000-34,000

ปี 25X3 ประกาศจ่ายเงินปันผล 90,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8%

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล 90,000-32,000

= 32,000 บาท

= 30,000 บาท

= 2,000 บาท

= 2,000 บาท

= 32,000 บาท

= 34,000 บาท

= 16,000 บาท

= 32,000 บาท

= 58,000 บาท

หุ้นสามัญจะเพิ่มเงินปันผล 30,000-32,000 = 30,000 บาท

3. ไม่สะสมแต่ร่วมรับ

ปี 25X1 ประกาศจ่ายเงินปันผล 30,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล = 30,000 บาท

ดังนั้น หุ้นสามัญจะไม่ได้เงินปันผล

ปี 25X2 ประกาศจ่ายเงินปันผล 50,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8% = 32,000 บาท

ส่วนหุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล $6,000 \times 100 = 600,000 \times 8\%$ = 48,000 บาท

แต่เงินปันผลคงเหลือหลังจากจ่ายให้หุ้นบุริมสิทธิ = $50,000 - 32,000 =$ 18,000 บาท

จะไม่มีเงินเหลือแบ่งตอนร่วมรับ

ดังนั้น หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล = 18,000 บาท

ปี 25X3 ประกาศจ่ายเงินปันผล 90,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8% = 32,000 บาท

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล $600,000 \times 8\%$ = 48,000 บาท

จะเหลือสำหรับแบ่งตอนร่วมรับ $90,000 - 32,000 - 48,000 =$ 10,000 บาท

แบ่งให้หุ้นบุริมสิทธิ $10,000 \times \frac{400,000}{1,000,000} =$ 4,000 บาท

แบ่งให้หุ้นสามัญ $10,000 \times \frac{600,000}{1,000,000} =$ 6,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลรวม $32,000 + 4,000 =$ 36,000 บาท

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผลรวม $48,000 + 6,000 =$ 54,000 บาท

4. สะสมและร่วมรับ

ปี 25X1 ประกาศจ่ายเงินปันผล 30,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8% 32,000 บาท

แต่จะได้รับเงินปันผลเท่าที่ประกาศ 30,000 บาท

จะสะสมไปรับในปี 25X2 2,000 บาท

ดังนั้น หุ้นสามัญจะไม่ได้เงินปันผล

ปี 25X2 ประกาศจ่ายเงินปันผล 50,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลค้างจ่ายจากปี 25X1 2,000 บาท

บวก เงินปันผลที่จะได้รับในปี 25X2 8% 32,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลรวม 34,000 บาท

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล 600,000x8% = 48,000 บาท

แต่เงินปันผลคงเหลือหลังจากจ่ายให้หุ้นบุริมสิทธิ = 50,000-34,000 = 16,000 บาท

จะไม่มีเงินเหลือแบ่งตอนร่วมรับ

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล = 16,000 บาท

ปี 25X3 ประกาศจ่ายเงินปันผล 90,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผล 8% = 32,000 บาท

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผล 600,000x8% = 48,000 บาท

จะเหลือสำหรับแบ่งตอนร่วมรับ 90,000-32,000-48,000 = 10,000 บาท

แบ่งให้หุ้นบุริมสิทธิ $10,000 \times \frac{400,000}{1,000,000}$ = 4,000 บาท

แบ่งให้หุ้นสามัญ $10,000 \times \frac{600,000}{1,000,000}$ = 6,000 บาท

หุ้นบุริมสิทธิจะได้รับเงินปันผลรวม 32,000+4,000 = 36,000 บาท

หุ้นสามัญจะได้รับเงินปันผลรวม 48,000+6,000 = 54,000 บาท

การจัดทำงบประมาณแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

งบประมาณแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น ตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 หมายถึง การแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของรายการต่างๆ ที่จัดอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้น ได้แก่ ทุนจดทะเบียนและเรียกชำระส่วนเกินมูลค่าหุ้น ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ และกำไรสะสม เป็นต้น โดยในแต่ละรายการในส่วนของผู้ถือหุ้นจะมีการแสดงจำนวน ณ วันต้นงวดรายการ เพิ่มขึ้นและลดลงในระหว่างงวดและจำนวน ณ วันสิ้นงวด รวมทั้งการจ่ายเงินปันผลและการตั้งสำรองต่างๆ จะต้องหักออกจากกำไรสะสมด้วย เป็นงบที่แสดงรายละเอียดของกำไรสะสม เช่นเดียวกับบัญชีกำไรสะสม เพราะแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น ประกอบด้วยรายการต่อไปนี้

การจัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

1. กำไรหรือขาดทุนสำหรับงวด
2. รายได้และค่าใช้จ่ายสำหรับแต่ละรายการของงวดที่รับรู้โดยตรงไว้ในส่วนของผู้ถือหุ้นตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น โดยให้แสดงยอดรวมของรายการเหล่านั้นด้วย
3. ยอดรวมของรายได้และค่าใช้จ่ายสำหรับงวดซึ่งเป็นผลรวมของรายการตามข้อ 1 และข้อ 2 พร้อมทั้งแสดงจำนวนที่จัดสรรให้กับผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่และผู้ถือหุ้นส่วนน้อยแยกจากกัน
4. ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีและการแก้ไขข้อผิดพลาดที่มีต่อแต่ละรายการในส่วนของผู้ถือหุ้นตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 8 เรื่องนโยบายบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด